

# GLOBUS



**KAKO JE U MANDATU  
KOLINDE GRABAR-KITAROVIĆ  
IZMIJENJEN JAVNI IMIDŽ  
NAJVIŠE HRVATSKE POLITIČKE  
FUNKCIJE**

# PREDSJEDNICA TRIVIJALNOSTI

Umjesto njezina političkog djelovanja, kao trajno naslijeđe vladavine prve hrvatske predsjednice mogli bi ostati upamćeni verbalni gafovi, bizarne aktivnosti i nekontrolirani emocionalni ispadi. Je li ugled institucije predsjednika Republike nepovratno narušen?

PRINTED IN CROATIA

ISSN 0353-9903



9 770353 990006

0 1 4 8 4

Prof. dr. sc.  
Tarzan Legović



## Održivost i održiv razvoj nisu sinonimi

Cilj studija Održivi razvoj i međunarodni odnosi jest obrazovati stručnjake čija će svrha biti pomoći Hrvatskoj na putu prema održivom razvoju. Mi takvih stručnjaka nemamo, a nemaju ih ni druge zemlje

**T**arzan Legović diplomirao je matematiku i fiziku na Sveučilištu u Rijeci, magistrirao matematičku ekologiju na Sveučilištu u Torontu, a doktorirao teorijsku fiziku na Sveučilištu u Zagrebu. Predavao je ukupno 58 kolegija na 19 sveučilišta Europe, Sjeverne i Južne Amerike, Afrike i Azije. Jedan je od osnivača triju doktorskih studija: Upravljanje okolišem, Sveučilišta u Zagrebu; Oceanologija, Sveučilišta u Zagrebu te Zaštita prirode i okoliša, Sveučilišta u Osijeku i Instituta Ruđera Boškovića. Trenutačno obavlja dužnost predsjednika, International Society for Ecological Modelling. Između ostalih originalnih doprinosa, autor je prve metode za izračun kapaciteta prihvata posjetilaca kao ključnog elementa plana upravljanja zaštićenim područjima prirode.

■ Jedan ste od začetnika Libertasova studija Održivi razvoj i međunarodni odnosi. Riječ je o zadano multidisciplinarnom pristupu. Ima li Libertas sam dovoljno kapaciteta da pokrije sve segmente tog studija?

- Cilj studija je obrazovati stručnjake čija će svrha biti pomoći Hrvatskoj

na putu prema održivom razvoju. Mi takvih stručnjaka nemamo, a nemaju ih ni druge zemlje. Većina svijeta govori o održivom razvoju, ali ne zna što znači transformirati privredu i javne politike prema održivom razvoju: koji koraci stoje pred nama i kojim ih redom valja ugrađivati u naše aktivnosti. Osim nastavnika sa Sveučilišta Libertas, studij su osmislili i izvode ga nastavnici i znanstvenici s Instituta za međunarodne odnose i Instituta Ruđera Boškovića. Poticaj za stvaranje studija dao je akademik Ivo Šlaus, nekadašnji predsjednik a danas počasni predsjednik Svjetske akademije znanosti i umjetnosti. U svijetu se mogu naći studiji koji se u pojedinim aspektima dotiču održivog razvoja, međutim drugoga studija u svijetu gdje se svi relevantni nastavni sadržaji održivog razvoja i međunarodnih odnosa u potpunosti prožimaju - nema.

■ U kojoj točki vidite susret tema o održivom razvoju s komunikacijom na međunarodnoj razini?

- Znanja i vještine rješavanja problema prema održivom razvoju ne vrijede ništa bez poznavanja javne i poslovne komunikacije te diplomacije. Tu spadaju i trgovinski pregovori. Da bi se moglo utjecati na te pregovore i javne politike u smislu održivog razvoja, valja poznavati

ti optimalna rješenja u dužem vremenskom horizontu i na vrijeme ih učiniti jasnim ključnim političkim strukturama. Nijedan stručnjak ne može sam našu zemlju usmjeriti prema održivom razvoju. Razlog je što će političke strukture konzultirati ostale renomirane članove koji ne znaju puno o održivom razvoju, ali će sukladno svojoj važnosti dodati mnogo šuma u komunikacijski kanal. Stoga je potrebno obrazovati što je moguće veći broj ljudi kako bi se u ključnim trenucima našli na mjestima s kojih će moći pridonijeti donošenju i provedbi optimalnih rješenja.

■ Održivi razvoj je termin koji gotovo svakome znači nešto drugo. Na primjeru elektrane Peruća, čiji ste vi bili zagovornik, a većina Zelenih i lokalna zajednica oštri protivnici, pokazao se nedostatak kvalitetnih komunikacijskih stručnjaka na razvojnoj strani. Jeste li razmišljali o kolegiju "Održivi razvoj i komunikacije"? Međunarodni odnosi su važni, ali mi ne znamo komunicirati interno...

- Začuduje da i stručnjaci koji se tim područjem bave također imaju vrlo različite mentalne slike o tom konceptu. Autori u pravilu ne razlikuju održivost od održivog razvoja. Dok održivost znači stabilnost jednog stanja, dakle stalnost, a ne zaostajanje ni razvoj, održivi razvoj znači da valja uspostaviti procese koji će održavati brzinu razvoja. Predmet komunikacijskih i prezentacijskih vještina predaje se na prvoj godini studija, a ideja je da se posljedice što prije vide u načinu komunikacije s nastavnicima i kolegama na fakultetu. Stoga se očekuje da će studenti ulaskom u poslovni svijet već imati iskustva u tom segmentu rada. Primjer termoelektrane Peruća vrlo je poučan. Zbog nedostatka adekvatne komunikacije mediji su bili prepuni netočnih informacija zabrinutih građana i neistinitih informacija aktivista, a glas stručnjaka se nije ozbiljno shvatio. Štoviše, na jednom je portalu iznesena lažna tvrdnja da sam ja plaćen za sudjelovanje u izradi studije utjecaja na okoliš, a sve u svrhu "kad je plaćen, znači nije objektivna, pa ga nemojte slušati". Tome u značajnoj mjeri pridonosi svakodnevno bombardiranje medija o kriminalu pa onda izgleda kao da se ništa značajno ne događa osim prevara i korupcije. Naravno da je to izvitoperena slika društva. U slučaju termoelektrane Peruća postalo je jasno koliko su nam potrebni kvalitetni komunikacijski stručnjaci, osobito kad je riječ o velikim i važnim projektima. ■

problema u samom srcu Europe. Pompeo je pozvao srbijanskog predsjednika Aleksandra Vučića u New York i sve mu ondje lijepo obrazložio, a zatim je Kvinta (SAD, Ujedinjena Kraljevina, Njemačka, Francuska, Italija) objavila što je kome činiti: Srbija mora prestati nagovarati države da povuku priznanje Kosova i prestati sprečavati ulazak Kosova u međunarodne organizacije (ne govori se o UN-u, ali se svakako misli na Interpol), a Kosovo mora ukinuti carine na robu iz Srbije. Pa zatim svi moraju sjesti za stol.

Matthew Palmer u svojim je prvim nastupima bio više nego jasan: želimo obnoviti dijalog, a cilj je međusobno priznanje. Kosovski čvor je njegov ključni zadatak jer je ta država "ni na nebu, ni na zemlji" - priznata, a nepriznata (pet članica EU je ne priznaje kao ni dvije stalne članice Vijeća Sigurnosti UN-a), druga kritična točka na Zapadnom Balkanu. Prva, najopasnija je Sjeverna Makedonija jer bilo kakav konflikt u njoj prijeti regionalnim ratom s upletanjem velikih sila. Prespanski je sporazum ozbiljno smanjio prijetnju takvog scenarija, ali albanski faktor u toj zemlji i dalje je drži kriznom. A on će se smiriti kad se uredi odnosi Srbije i Kosova. Što bi trebalo imati blagotvoran učinak i na trenutno nestabilnu Albaniju. Dakle, strateško je pitanje stabilnosti Balkana u ovom trenutku Kosovo i SAD je očito odlučio zatvoriti i to pitanje i tako konačno zaključiti sigurnosne prijetnje nastale raspadom bivše Jugoslavije. Taj bi diplomatski uspjeh, u nizu neuspjeha, dobro "legao" američkom predsjedniku Donaldu Trumpu pred izbore iduće godine: u SAD-u ima velik broj glasača albanskog i srpskog podrijetla. I jednima i drugima odgovarao bi sporazum iza kojeg stoji autoritet Amerike. A taj bi faktor bio od velike pomoći Aleksandru Vučiću da

suzbije proruskiju opoziciju unutar svojih redova i da uspije u onome što silno želi: biti zabilježen kao Srbin koji je riješio pitanje Kosova i uveo Srbiju u "zapadne institucije". Kosovo se tu nema što puno promišljati. Ako želi prekinuti ovaj neizdrživi status, mora pristati na neke ustupke jer nagrada je uistinu dragocjena: globalno priznanje, ulazak u UN, pokretanje pregovora s EU i NATO-om. Ispunjenje sna. Puna suverenost.

**B**alkan je kroz povijest nosio negativne konotacije, najčešće s punim pravom. Na njemu je još u doba Rimskog Carstva nastao limes koji je dijelio Europu stoljećima, limes koji nije poštovan jedino na Jalti (možda bi ga se pregovarali i držali da nije bilo Ante Pavelića i njegove velike odanosti nacističkom režimu pa bi se stvari drukčije razvijale, ali njega je najmanje zabrinjavala budućnost Hrvata: više se brinu da on bude na vlasti). EU nastoji izbrisati tu barijeru, pa je danas prvi put u povijesti geografski jasno definiran Zapadni Balkan: prostor BiH, Srbije, Crne Gore, Kosova, Albanije i Sjeverne Makedonije. Što pruža mogućnost da se onda jasno definiraju i politike jer su drugi, ranije korišteni termini, bili u pravilu preširoki (Jugoistočna Europa, Balkan - koji je to prostor uopće? Za austrijskog ministra Metternicha počinje ispod balkona u Hofburgu, za hrvatske suvereniste na Savi i Uni).

A gdje je u Palmerovu planu BiH, gdje je mjesto zbijanja njegova "Vuka"? On je bio više nego jasan: "U BiH trebamo neku

**"U BiH trebamo neku vrstu političke reforme koja će podržati snažne i funkcionalne institucije na državnoj razini i na razini Federacije BiH. Posvećen sam partnerskom radu s vlastima na svim razinama"**

vrstu političke reforme koja će podržati snažne i funkcionalne institucije na državnoj razini i na razini Federacije BiH. Posvećen sam partnerskom radu s vlastima na svim razinama." Realno, BiH nije geostrateški problem poput Sjeverne Makedonije. Ona je prostor koji zaobilaze transeuropski transportni koridori, ona realno nikome ne smeta, kriza u njoj ne izaziva potrebu za ratom (rat je počeo u Hrvatskoj, pa se proširio na BiH;

a zaključen je kad su se Hrvatska i Srbija dogovorile da pristanu na mirovni sporazum). Dodik malo diže larmu svojim ruskim vezama, ali i Moskvi je jasno da tu ima malo koristi. Crna Gora, to je bio gubitak, BiH baš i ne. Palmer će zato najaviti da pritisak ide prema Federaciji BiH - HDZ BiH ne čekaju ugodni trenuci, ali bolje nije ni zaslužio. Jer je pravilno zaključio da Republika Srpska uspješno zlorabi sukob Bošnjaka i Hrvata. Kad se riješi ovo potonje, Banja Luka ostaje sama. I tada se situacija radikalno mijenja. Posebno ako u međuvremenu nestane kosovski problem. Gotovo je nakon toga

s Dodikovim prijetnjama odcjepljenjem jer će Beograd biti zaokupljen pitanjima približavanja EU.

"Željezni kancelar" Bismarck rekao je da Balkan ne vrijedi kostiju jednog pruskog grenadijera. Da bi nakon toga na tom Balkanu kosti ostavile vojske njemačkih, francuskih, ruskih, britanskih vojnika. Ako Palmer uspije, možda se konačno promijeni značenje pojma balkanizacija te postignemo ono o čemu se pričalo 1990-ih: da ovim prostorima zavlada skandinavijska.

## Libertas međunarodno sveučilište

Libertas međunarodno sveučilište prvo je privatno sveučilište u Hrvatskoj i sastoji se od četiri fakulteta i Poslovne škole. Jedinstveno je po tome što je jedina privatna visokoškolska institucija u Hrvatskoj koja pruža mogućnost studiranja od preddiplomske do doktorske razine.

U tijeku su upisi na redovne i izvanredne preddiplomske i diplomatske studije u ak. god 2019./2020.

Prema podacima agencije za znanost i visoko obrazovanje u Republici Hrvat-

skoj djeluje 10 sveučilišta, a među njima je Libertas, prvo privatno sveučilište u Hrvatskoj. Sve ostale visokoškolske obrazovne institucije su veleučilišta ili visoke škole.

To znači da je od svih privatnih visokoškolskih institucija u Hrvatskoj trenutno jedino na Libertasu moguće steći sveučilišnu diplomu.

 **LIBERTAS**<sup>®</sup>  
sveučilište

Na Sveučilištu Libertas možete, sukladno svojim interesima i željama, slušati i polagati kolegije i na drugim studijskim programima, možete uz studij na hrvatskom jeziku u Zagrebu pohađati i jedan semestar u Dubrovniku na engleskom jeziku zajedno s kolegama iz 30-ak zemalja svijeta i pritom slušati vrhunske domaće i inozemne profesore!

Više informacija potražite na [www.libertas.hr](http://www.libertas.hr) / 01 5633 115 / [zagreb@libertas.hr](mailto:zagreb@libertas.hr)

OGLAS